

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดราชบุรี

คำขวัญประจำจังหวัดราชบุรี

คนสวยโพธาราม คนงามบ้านโป่ง เมืองโอ้วมวก
วัดานอนหน่วใหญ่ ทุ่งใจดีงาม ตลาดน้ำดำเนิน
เขลีนดาวดาวก้อล่าน ฮ่านฮี่สถาปลาดี

ตราประจำจังหวัดราชบุรี

รูปเครื่องราชกกุธภัณฑ์ของพระมหากษัตริย์ 2 สิ่ง คือ

1. พระแสงขรรค์ชัยศรี ประดิษฐานอยู่บนบันไดแก้ว
2. ฉลองพระบาทคู่ประดิษฐานอยู่บนพานทอง หมายถึง เครื่องแสดงถึงความเป็นพระเจ้าแผ่นดิน

ดอกไม้ประจำจังหวัดราชบุรี

ชื่อดอกไม้ ดอกกัลปพฤกษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Cassia bakeriana)

ต้นไม้ประจำจังหวัดราชบุรี

ชื่อพรรณไม้ โมกมัน

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Wrightia tomentosa)

ผู้บริหารจังหวัดราชบุรี

นายชนม์ชื่น บุญญานุสาสน์
ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี
ดำรงตำแหน่ง เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ.2554

นายพิติธรรม รัฐิมนตรี
รองผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี
ดำรงตำแหน่ง เมื่อวันที่ 9 มกราคม พ.ศ.2555

นายสุรพล แสงศักดิ์
รองผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี
ดำรงตำแหน่ง เมื่อวันที่ 9 มกราคม พ.ศ.2555

นายณรงค์ ครองชนม์
รองผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี
ดำรงตำแหน่ง เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ.2553

จังหวัดราชบุรี มีชื่ออันเป็นมงคลยิ่ง หมายถึง “ เมืองพระราชา ” ราชบุรีเป็นเมืองเก่าแก่เมืองหนึ่งของประเทศไทย จากการศึกษาและขุดค้นของนักประวัติศาสตร์ นักโบราณคดีพบว่าดินแดนแถบลุ่มแม่น้ำแม่กลองแห่งนี้เป็นถิ่นฐานที่อยู่อาศัยของคนหลายยุคหลายสมัยและมีความรุ่งเรืองมาตั้งแต่อดีต จากหลักฐานทางโบราณสถานและโบราณวัตถุมาก ทำให้เชื่อได้ว่ามีผู้คนตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณนี้ตั้งแต่ยุคหินกลางตลอดจนได้ค้นพบเมืองโบราณสมัยทวารวดีที่ตำบลคูบัว อำเภอเมืองราชบุรี

✘ ที่ตั้งและขนาด

จังหวัดราชบุรี ตั้งอยู่ในภาคกลาง ทางทิศตะวันตกของประเทศไทย ประมาณ เส้นรุ้งที่ 13 องศา 10 ลิปดาเหนือ กับเส้นแวงที่ 99 องศา 10 ลิปดาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ประมาณ 100 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 5,196,462 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,247,789 ไร่

✘ อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดกาญจนบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดเพชรบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม,จังหวัดสมุทรสาคร และสมุทรสาคร
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับประเทศพม่า มีแนวชายแดนยาวประมาณ 73 กม.

✘ สภาพภูมิประเทศ สภาพพื้นที่แบ่งได้ 3 ลักษณะคือ

- 1.พื้นที่ราบสูง ได้แก่ บริเวณชายแดนที่ติดต่อกับประเทศพม่า มีเทือกเขาตะนาวศรีและภูเขาน้อยใหญ่ สลับซับซ้อนในเขตพื้นที่อำเภอสวนผึ้ง จอมบึง ปากท่อ และ อำเภอบ้านคา
- 2.พื้นที่ราบลุ่ม ได้แก่ บริเวณพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำแม่กลอง มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมกับการเพาะปลูกหรือประกอบอาชีพเกษตรกรรม ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองราชบุรี โพธาราม และบ้านโป่ง
- 3.พื้นที่ราบต่ำ ได้แก่ บริเวณตอนปลายของแม่น้ำแม่กลอง คลองดำเนินสะดวก และแม่น้ำอ้อม ด้านจังหวัดสมุทรสงคราม ในเขตพื้นที่อำเภอบางแพ อำเภอวัดเพลง และอำเภอดำเนินสะดวก ซึ่งมีคูคลองเชื่อมโยงถึงกันกว่า 200 สาย

✘ สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดราชบุรี ตั้งอยู่ในเขตที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ แต่เนื่องจากมีเทือกเขาตะนาวศรีกั้นอยู่ จึงทำให้ได้รับลมมรสุมจากอินเดียไม่เต็มที่ โดยเฉพาะอำเภอติดต่อกับเทือกเขาตะนาวศรี ได้แก่ อำเภอสวนผึ้ง อำเภอจอมบึง อำเภอปากท่อ และอำเภอบ้านคา ทำให้มีปริมาณฝนตกน้อย ฝนส่วนใหญ่จะถูกพัดเลยไปตกในแถบลุ่มแม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำแควน้อยและแม่น้ำแควใหญ่ในจังหวัดกาญจนบุรี โดยจะมีปริมาณฝนตกหนักในช่วงเดือนมิถุนายน และเดือนกรกฎาคม

✘ เขตการปกครอง

จังหวัดราชบุรีแบ่งการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอโพธาราม อำเภอบ้านโป่ง อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอบางแพ อำเภอวัดเพลง อำเภอปากท่อ อำเภอจอมบึง อำเภอสวนผึ้ง และอำเภอบ้านคา 104 ตำบล 975 หมู่บ้าน

การปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งการปกครองออกเป็น 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 3 เทศบาลเมือง 25 เทศบาลตำบล และ 83 องค์การบริหารส่วน จังหวัดราชบุรี มีครัวเรือนจำนวน 227,547 หลังคาเรือน และมี ประชากรทั้งสิ้น จำนวน 844,702 คนแบ่งเป็นชาย 415,356 คน เป็นหญิง 429,346 คน ประชากรส่วน ใหญ่ร้อยละ 97.9 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 1.8 นับถือ ศาสนาคริสต์ และร้อยละ นับถือศาสนาอิสลาม

✕ การอุตสาหกรรม

โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดราชบุรีอุตสาหกรรมหลักของจังหวัดส่วนใหญ่จะอยู่ในด้าน อุตสาหกรรมเกษตร ผลผลิตที่ได้ไม่คงที่ ขึ้นอยู่กับสภาพตามฤดูกาล ทำให้ระดับรายได้ไม่ แน่นนอน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นโรงสีข้าว สำหรับอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดใหญ่จะอยู่ในเขต อำเภอบ้านโป่ง และอำเภอโพธาราม ได้แก่ โรงงานผลิตภัณฑ์เซรามิก โรงงานน้ำตาลและผงชูรส โรงงานแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร โรงงานผลิตกระดาษ อู่ต่อรถยนต์ เป็นต้น

✕ การเกษตรกรรม

การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร จังหวัดราชบุรีมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 3,247,789 ไร่ เป็นพื้นที่ เพื่อการเกษตรกรรมประมาณ 1,157,466 ไร่ พื้นที่ป่าประมาณ 471,595 ไร่ และพื้นที่อื่นๆ ประมาณ 1,618,728 ไร่ ได้แก่ ที่อยู่อาศัยและพื้นที่สาธารณะอุตสาหกรรม และที่ราชพัสดุ

โคนม จำนวนโคนมในจังหวัดราชบุรีอำเภอบ้านโป่งมีโคนมมากเป็นอันดับที่ 1 คิดเป็น 44.91% อำเภอโพธารามเป็นอันดับที่ 2 คิดเป็น 42.46% อำเภอบางแพเป็นอันดับที่ 3 คิด เป็น 8.25% และอำเภออื่น ๆ รวมกัน คิดเป็น 4.38%

โคเนื้อ จำนวนโคเนื้อในจังหวัดราชบุรีอำเภอโพธารามมีโคเนื้อมากเป็นอันดับที่ 1 คิดเป็น 21.70% อำเภอปากท่อเป็นอันดับที่ 2 คิดเป็น 16.56% อำเภอบ้านโป่งเป็นอันดับที่ 3 คิดเป็น 14.19% อำเภอจอมบึงเป็นอันดับที่ 4 คิดเป็น 13.81% อำเภอเมืองเป็นอันดับที่ 5 คิดเป็น 13.36%

สุกร จำนวนสุกรในจังหวัดราชบุรีอำเภอปากท่อมียุขกรมากเป็นอันดับที่ 1 คิดเป็น 36.05% อำเภอโพธารามเป็นอันดับที่ 2 คิดเป็น 28.95% อำเภอจอมบึงเป็นอันดับที่ 3 คิดเป็น 16.83% อำเภอเมืองเป็นอันดับที่ 4 คิดเป็น 7.99% และอำเภออื่นๆ รวมกัน คิดเป็น 10.18%

ไก่ มีการเลี้ยงกันมากในเขตอำเภอเมืองราชบุรีโพธาราม และจอมบึง

เป็ด มีชื่อเสียงและเป็นที่ยูักกันดีอยู่ที่ตำบลโพหัก อำเภอบางแพ เป็นการเลี้ยง และผสมเทียมเพื่อผลิตเป็ดพันธุ์ผสมออกจำหน่าย

การผลิตด้านสัตว์น้ำ จังหวัดราชบุรีเป็นจังหวัดที่ไม่ติดกับทะเล การทำการประมงภายใน จังหวัดจึงมีแต่การทำประมงน้ำจืด ซึ่งอาศัยการจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติซึ่งมีแม่น้ำ แม่งลองเป็นแหล่งการประมงขนาดใหญ่ และมีลำคลองธรรมชาติที่อยู่กระจัดกระจายตามอำเภอต่างๆ เช่น คลองบางสองร้อย ซึ่งอยู่ในอำเภอโพธารามและอำเภอเมือง คลองซุด คลองโพหัก อำเภอบางแพ คลองแควอ้อม อำเภอวัดเพลง และมีเขื่อนและอ่างเก็บน้ำอีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งการจัดสัตว์น้ำ ในอดีตเป็นการจับสัตว์น้ำเชิงพาณิชย์มีสัตว์น้ำนานาชนิดที่ ชุกชุมอุดมสมบูรณ์แต่ในปัจจุบัน กลายเป็นการจับเพื่อการบริโภคภายในครัวเรือนเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เนื่องมาจากผลกระทบจาก การพัฒนาประเทศที่ส่งผลให้แก้มลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมทำให้จำนวนสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติลด น้อยลง

การขุดปลาดุกเลี้ยงปลาหน้าจืดจำพวกปลาตะเพียนขาว ปลานิล ปลาเยือกเทศ ปลาไน ปลานวลจันทร์ ปลาสร้อย และปลาจีน มีการทำกันมากในเขตอำเภอเมืองราชบุรีบ้านโป่งและโพธาราม ส่วนการขุดเลี้ยงปลาดุกและปลาช่อน ซึ่งเป็นการเลี้ยงเชิงพาณิชย์และเป็นรายได้เสริมทำกันมากในเขตอำเภอบ้านโป่ง โพธาราม และเมืองราชบุรีนอกจากนั้นในปัจจุบันยังนิยมเลี้ยงและเพาะพันธุ์ปลาสวยงาม ซึ่งสามารถทำรายได้ให้แก่ผู้เลี้ยงได้เป็นอย่างดีโดยมีเลี้ยงในเขตอำเภอบ้านโป่ง โพธาราม และเมืองราชบุรี

ส่วนการเลี้ยงกุ้งก้ามกรามนั้นในปัจจุบันได้ทวีจำนวนสูงขึ้น เนื่องจากมีการนำเอาเทคโนโลยีจากการเลี้ยงกุ้งทะเล มาปรับใช้ได้ดีสามารถส่งผลให้อัตราผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่สูงขึ้น โดยท้องที่ที่นิยมเลี้ยงกุ้งก้ามกราม ได้แก่ อำเภอบางแพ ดำเนินสะดวก และเมืองราชบุรี ในปัจจุบันเริ่มมีการนำเอาปลาสดมาเลี้ยงในพื้นที่จังหวัดราชบุรี เนื่องจากพื้นที่เลี้ยงเดิมในท้องที่อำเภอบางแพ จังหวัดสมุทรปราการ มีปัญหาจากการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม โดยเริ่มมีการเลี้ยงกันมากในอำเภอบางแพ ดำเนินสะดวก โพธาราม และปากท่อ

✘ แหล่งท่องเที่ยวขึ้นชื่อของจังหวัดราชบุรี

- ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง	- น้ำตกเก้าโจน
- พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติราชบุรี	- ธารน้ำร้อนบ่อคลึง
- วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวราวิหาร	- ไร่กุหลาบอุษาวดี
- ตลาดโคยگی	- สวนผึ้งออร์คิด
- เมืองโบราณคูบัว	- ฟาร์มตัวอย่างบ่อหวี
- ศูนย์สืบทอดศิลป์ผ้าจาก	- รีสอร์ทที่อำเภอสวนผึ้ง
- น้ำตกผาชลแดน	- บ้านหอมเทียน
- เขาหลวง	- จุดชมวิว Morning Glory Resort&Bakery
- ตลาดน้ำดำเนินสะดวก	- เขากะโจม
- วัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม	- พิพิธภัณฑ์ภโวทัย
- อุทยานหุ่นขี้ผึ้งสยาม	- บึงกระจับ
- หนังกใหญ่วัดขนอน	- อุทยานบ้านปลา และสวนผีเสื้อมนชิตา
- สวนสัตว์เปิด สถานีวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า เขาประทับช้าง	- พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วง
- เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาประทับช้าง	- วัดหนองหอย
- ถ้ำจอมพล	- ค่ายหลวงบ้านไร่
- ถ้ำค้างคาวร้อยล้าน	- อุโบสถทองคำร้อยล้านวัดพระศรีอารย์
- ถ้ำเขาบิน	- ถ้ำสาริกา
- เขาจู	- เขาจู แอดวานเจอร์ปาร์ค
- เขาช่องพราน	- เขาวัง
- เขาน้อย	- เขาแก่นจันทร์
- หลวงพ่อแก่นจันทร์	- สวนพฤกษศาสตร์วรรณคดีภาคกลาง
- แก่งส้มแมว (สวนป่าสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)	- ไปงยุบ
- ธรรมสถาน วิโมกขวิลาสัย	- บ่อน้ำพุร้อนโป่งกระทิง
- พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช	- โรงโองเจ้าองค์

✘ ของฝากขึ้นชื่อจังหวัดราชบุรี

- ผ้าจกไทยวน
- ต้มเค็้กมะพร้าวอ่อน
- โองม้งกร
- ผลิตภัณฑ์ประเภทนมสด
- องุ่นหวานดำเนินสะดวก
- ย่ามกระเหรียง
- เครื่องจักสานเถาไม้ (ผลิตจากเถาองุ่น เถาวัลย์ และต้นกก)
- ผลิตภัณฑ์กระเป๋าหนังชนิดต่าง ๆ (Leather Bags)
- ตุ้มไม้สักลายจิวลายไทย ดำเนินสะดวก
- สวนผึ้งออร์คิด
- เค้กโอง
- ตะโกตัดและไม้แคระ
- เชียงไม้มะขาม
- เครื่องทองเหลือง
- ตุ๊กตาผ้า
- แคนลายและขลุ่
- ผ้าขาวม้า
- ไซโป้หวาน
- ผลิตภัณฑ์พลาสติก
- เทียนหอมช้างไทย
- ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยบัว
- ฝิ่นอนุ่น

แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี RATCHABURI TOURIST MAP

สหภาพพม่า
The Union of Myanmar

มาตราส่วน 1 : 600,000
0 6 12 Kilometers

สัญลักษณ์	Legend	
	ที่ตั้งจังหวัด	Province Location
	อำเภอ	Amphoe (District)
	สถานที่ท่องเที่ยว	Tourist Attraction
	สถานีรถไฟ	Railway Station
	ทางหลวง	Highway
	แม่น้ำ, แหล่งน้ำ	River, Stream
	เส้นขอบเขตประเทศ	International Boundary
	เส้นขอบเขตจังหวัด	Province Boundary
	เส้นขอบเขตอำเภอ	District Boundary
	ทางรถไฟ	Railway

แหล่งที่มาของข้อมูล

เว็บไซต์จังหวัดราชบุรี <http://www.ratchaburi.go.th>

เว็บไซต์เทศบาลเมืองราชบุรี <http://www.rbm.go.th>

เว็บไซต์วิกิพีเดีย จังหวัดราชบุรี <http://th.wikipedia.org/wiki/จังหวัดราชบุรี>

เว็บไซต์สภาอุตสาหกรรมจังหวัด <http://www.ftiprovince.or.th/province/province.aspx?id=52>

เว็บไซต์ร้านของฝากของที่ระลึกจังหวัดราชบุรี <https://sites.google.com/site/pritsana087/khxng-fak>